

קטיעין וחרשין, נעשה ונשמע. ולזמנא דאתי כתיב (ישעיה לה) אז ידלג פאיל פסח ותרן לשון אלם.

נעשה ונשמע. ולעתיד לבא כתוב (ישעיה לה) אז ידלג פאיל פסח ותרן לשון אלם.

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. רבי יהודה פתח, (תהלים קו) מי ימלל גבורות יי' ישמיע כל תהלתו. בכמה ארחין, אורייתא אסהידת בבר נש, דלא יחוב קמי מאריה. בכמה ארחין, יהיב ליה עיטא, דלא יסטי מארחוי לימינא ולשמאלא. בכמה ארחין יהיב ליה עיטא, היך יתוב קמי מאריה, וימחול ליה.

וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר. רבי יהודה פתח, (תהלים קו) מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו. בכמה דרכים העידה התורה באדם שלא יחטא לפני רבנו. בכמה דרכים נתנה לו עצה שלא יסטה מדרכיו זמין ושמאל. בכמה דרכים נתנה לו עצה איך ישוב לפני רבנו וימחול לו.

רתנן, שית מאה ותלת עשר זיני עיטא, יהיב אורייתא לבר נש, למהוי שלים במקאריה, בגין דמאריה בעא לאוטבא ליה בעלמא דין ובעלמא דאתי. ויתיר בעלמא דאתי, דהא תנינן, כל מה דקודשא בריה הוא אשלים ליה לבר נש, מאינון טבאן דזכי בהו לעלמא דאתי אשתלים בהו. מאי טעמא. משום דעלמא דאתי דקודשא בריה הוא הוי.

ששנינו, שש מאות ושלשה עשר מיני עצה נתנה תורה לאדם להיות שלם ברבנו, משום שרבנו רוצה להיטיב לו בעולם הזה ולעולם הבא, ויותר לעולם הבא, שהרי שנינו, כל מה שהשלים הקדוש ברוך הוא לאדם - מאותן טובות שזוכה בהם לעולם הבא השתלם בהם. מה הטעם? משום שהעולם הבא הוא של הקדוש ברוך הוא. (ואם

(ואי תיקא דהאי עלמא לאו דרדיה הוא אלא)

והבי תנינן, האי עלמא לקבליה דעלמא דאתי, לא הוי אלא כפרוזדור לגבי טרקלין. (בגין כך עלמא דאתי דקודשא בריה הוא מו) וכד זכי ההוא זפאה, בדידיה זכי. דתניא, פתיב (דברים יח) ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו. מאי טעמא. משום דיי' הוא נחלתו. זפאה חולקיה, מאן דזכי לאחסנא אחסנתא עלאה דא. זכי בה בעלמא דא, ובביתא דהאי עלמא. כך בעלמא דאתי, ובביתא עלאה קדישא, דכתיב, (ישעיה נב) ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם, (דף פ"ג ע"א) זפאה חולקיה דההוא זפאה, דמדוריה עם מלפא בביתה.

תאמר שהעולם הזה אינו שלו אלא) וכך שנינו, העולם הזה כנגד העולם הבא אינו אלא כפרוזדור לטרקלין. (משום כך העולם הבא הוא של הקדוש ברוך הוא) וכשזוכה אותו הצדיק - בשלו הוא זוכה. ששנינו, פתוב (דברים ב) ונחלה לא יהיה לו בקרב אחיו. מה הטעם? משום שה' הוא נחלתו. אשרי חלקו מי שזוכה לחלק ירשה עליון זה. זוכה פה בעולם הזה, ובבית של העולם הזה. כך בעולם הבא ובבית העליון הקדוש, שפתוב (ישעיה נב) ונתתי להם בביתי ובחומותי יד ושם. אשרי חלקו של אותו צדיק שמדורו עם המלפא בביתו.

רבי שמעון אמר, זפאה חולקיה דההוא

רבי שמעון אמר, אשרי חלקו של אותו צדיק שזוכה לזה, שפתוב (ישעיה נח) אז תתענג על ה'. לא

כתוב עם ה', אלא על ה'. מה זה על ה'? מקום שעליונים ותחתונים נמשכים ממנו ותאבים לאותו מקום, שכתוב (תהלים קכא) מאין יבא עזרי. וכתוב (דניאל ז) ועד עתיק הימים מגיע ולפניו הקרבוהו. ותשוקת וענג הצדיקים להסתכל לאותו זיו, שכל זיו יוצא ממנו, וממנו נמשכים כל אותם הפתרים.

עוד אמר רבי שמעון, שנינו בפסוק זה אז תתענג על ה', בפסוק הפסוק מה כתוב? והרפכתיד על במתי ארץ, על אותו מקום שנקרא במתי ארץ, הוא למעלה מהארץ הזו. ואותו מקום שנקרא במתי ארץ, הינו שמים, והינו שכתוב על במתי ארץ.

ער ה' - אמר רבי אבא, לא כתוב אז תשב, אלא אז תתענג על ה', הינו שמים, שכתוב (תהלים נג) רומה על השמים אלהים. והרפכתיד על במתי ארץ, הינו ארץ החיים, ממשמע שכתוב על במתי, להכליל ציון וירושלים שנקראו במתי ארץ, והינו שמים שלמעלה וארץ שלמעלה. והדבר שאמר רבי שמעון כן הוא, והכל אחד, שכתוב ועד עתיק הימים מגיע וגו', וכל הדברים הללו עולים למקום אחד.

אמר רבי אבא לרבי שמעון, יאמר לי מורי, פסוק זה פלו כמה בארנו אותו, שכתוב אז תתענג על ה' והרפכתיד על במתי ארץ והאכלתיד נחלת יעקב אביד? אמר לו, הרי הכל נאמר כבר, שפתפוק ועדון על ה' פתוב, מקום שהוא למעלה, וכתוב ועד עתיק הימים מגיע. על במתי ארץ, כמו שנתבאר.

והאכלתיד נחלת יעקב אביד, כמו שכתוב (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והינו

זכאה, דזכי להאי דכתיב, (ישעיה נח) אז תתענג על יי', עם יי' לא כתיב, אלא על יי'. מאי על יי'. אתר דעלאין ותתאין אתמשכן מיניה, ותאבין לההוא אתר, דכתיב, (תהלים קכא) מאין יבא עזרי. וכתיב, (דניאל ז) ועד עתיק יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי. ותיאובתא וענוגא דצדיקיא, לאסתפלל לההוא זיוא, דכל זיוא מיניה נפקא, ואתמשכן מיניה כל אינון פתרין. תו אמר רבי שמעון, תנינן בהאי קרא אז תתענג על יי', סופיה דקרא מה כתיב, והרפכתיד על במותי ארץ, על ההוא אתר דאקרי במותי ארץ, איהו לעילא מהאי ארץ, וההוא אתר דאקרי במתי ארץ, היינו שמים. והיינו דכתיב על במתי ארץ.

ער יי' אמר ר' אבא, אז תשב לא כתיב, אלא אז תתענג על יי', היינו שמים. דכתיב, (תהלים נג) רומה על השמים אלהים. והרפכתיד על במתי ארץ, היינו ארץ החיים, ממשמע דכתיב על במותי, לאכללא ציון וירושלים, דאקרון במתי ארץ, והיינו שמים דלעילא, וארץ דלעילא. ומלה דאמר ר' שמעון, הכי הוא, וכלא חד, דכתיב ועד עתיק יומיא מטה וגו', וכל הני מילי לאתר חד סלקין.

אמר ר' אבא לרבי שמעון, לימא לי מר, האי קרא פוליה, במאי אוקימנא ליה, דכתיב אז תתענג על יי' והרפכתיד על במתי ארץ והאכלתיד נחלת יעקב אביד. אמר ליה, הא כללא אתמר, דתפנוקא ועדונא על יי' פתיב, אתר דאיהו לעילא. וכתיב ועד עתיק יומיא מטה וגו'. על במתי ארץ כמה דאתמר.

והאכלתיד נחלת יעקב אביד. כמה דכתיב, (בראשית כז) ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', והיינו נחלת יעקב. וברפתא